

KONGO DEMOKRATİK CUMHURİYETİ

ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM.....	6
3. DIŞ TİCARET.....	9
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	12
5. TÜRKİYE ile TİCARET	13
EKLER:	15

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Demokratik Kongo Cumhuriyeti
Nüfus	103,2 milyon (IMF 2024 tahmini)
Dil	Fransızca
Yüzölçümü	2.344.458 km ²
Başkent	Kinşasa
Başlıca Şehirleri	Lubumbashi, Mbuji-Mayi, Kananga, Kisangani, Bukavu
Yönetim Şekli	Yarı başkanlık
Para Birimi	Kongo Frankı (FC)

Coğrafi Konum

Sahra-altı Afrika'nın orta batı bölümünde yer alan Demokratik Kongo Cumhuriyeti, kuzeybatısında Kongo Cumhuriyeti, kuzeyinde Güney Sudan ve Orta Afrika Cumhuriyeti, doğusunda Uganda, Ruanda, Burundi ve Tanzanya, güneyinde ise Angola ve Zambiya ile komşudur. Atlantik Okyanusu'na 37 km'lik kıyısı bulunmaktadır. Ülkenin üçte birlik bölümü Ekvatorun kuzeyinde, üçte ikilik bölümü ise Ekvatorun güneyinde yer alır.

Ülkenin kuzeyi ve orta kısmı alçak yaylalarla kaplıdır. Güney ve güneybatısı ovalarla birleşen yaylalarla çevrilidir. Kuzeybatıda geniş otlaklar bulunur. En yüksek dağlar Kongo-Uganda sınırında, Büyük Rift Vadisi olarak bilinen kuzey-güney hattı boyunca sıralanır. Bölgedeki iki büyük dağ silsilesi, Ruwenzari ve Virunga sıradağlarıdır. Ülkenin en yüksek noktası olan Margherika Dağı 5.119 metre yüksekliğindedir. Virunga Dağlarında bazıları hâlâ faal olan sekiz büyük volkan bulunmaktadır. Nyiragongo Yanardağı 17 Ocak 2002'de lav püskürtmüş, can ve mal kaybına yol açmıştır. Nyamulagira yanardağı da 2002, 2006 ve 2010 yıllarında aktive olmuştur. Büyük Rift Vadisi, özellikle de Doğu Riftleri, ülkenin coğrafi yapısının şekillenmesinde önemli ölçüde etkili olmuştur. Bu vadide yaşanan tektonik faaliyetler, özellikle ülkenin güneydoğusunun halen aktif olan volkanik dağlarla kaplı olmasına neden olmuştur. Bu jeolojik hareketler ülkenin en büyük volkanik gölleri olan gölleri Albert, Edward, Kivu ve Tanganyika göllerinin oluşmasını da sağlamıştır. Volkanik dağlarla kaplı bu bölge, aynı zamanda zengin mineral yataklarına da sahiptir.

Siyasi ve İdari Yapı

19. yüzyılın ikinci yarısında Afrika'nın paylaşılması hız kazanırken Belçika Kralı II. Léopold da diğer Avrupa ülkeleri gibi sömürge elde etmenin gerekli olduğunu düşünerek bizzat kendisi Kongo'nun sömürgeleştirilmesi çalışmalarını başlattı. Sömürgecilik mücadelesine geç giren Belçika'nın Kongo'daki faaliyetleri tepki toplayınca Almanya şansölyesi Otto von Bismarck'ın önderliğinde Kongo Havzası'na ilişkin egemenlik haklarının görüşülmesi ve karara bağlanması için 1884-85 yıllarında Berlin Konferansı toplandı. İngiltere, Fransa, Avusturya, Almanya, İtalya, Rusya, Portekiz, İspanya, ABD, İsveç, Norveç, Danimarka, Belçika ve Osmanlı İmparatorluğu'nun katıldığı konferansta imzalanan Kongo Anlaşması ile Özgür Kongo Devleti adıyla Kongo'nun egemen bir devlet olduğu tanındı ve bu devletin mülkiyeti Belçika Kralı II. Léopold'a verildi. Ülkenin adı Serbest Kongo Devleti oldu. Bu anlaşma ile Léopold şahsi mülkü olan Kongo'da her türlü

tasarrufta bulunma imkânı elde etti. Léopold Kongo'da sürdürdüğü 23 yıllık yönetim sonucunda Avrupa'nın en zengin adamlarından biri haline geldi.

19. yy sonu ve 20. yy başlarında Kongo'da direniş hareketleri kuvvetlendi ve isyanları bastırmak için gittikçe daha çok bütçe ayırmak gerekti. Diğer yandan Kongo'daki insanlık dışı uygulamalar dışarı sızmaya ve duyulmaya başladı. 1905'te Belçika Parlamentosu, Kongo'daki insan hakları ihlalleri hakkında soruşturma başlattı. Nihayet 1908'de Belçika Parlamentosu, II. Léopold'un Kongo üzerindeki yetkilerini kaldırdı ve ülkenin yönetimini kendine bağladı. Yine 1908 yılında çıkarılan kanun ile halk ağır bir baskı altına alındı. Irk ayrımı yaşamın her alanına hâkim olurken yerlilerin yönetimin herhangi bir aşamasına katılması da engellendi.

Belçika yönetimi döneminde Kongo, Afrika'nın en çok gelir getiren sömürgesi haline geldi. Afrika'daki hiçbir kolonide bu kadar zengin bakır, elmas ve uranyum yatakları yoktu. Özellikle mineral bakımından oldukça zengin olan Katanga eyaletinin keşfi ile mineral üretimi kayda değer oranda arttı. Öyle ki 1959 yılına gelindiğinde Kongo tek başına dünyada üretilen bakırın %10'unu, kobaltın %50'sini ve endüstriyel elmasların (düşük kalitesi nedeniyle mücevherat sektöründe kullanılamayan ve temel olarak kesici ve aşındırıcı aletlerde kullanılan elmaslar) %70'ini sağlar hale geldi.

Demokratik Kongo'da sömürge yönetimine karşı ilk tepkiler I. Dünya Savaşı'nın ardından dinsel mezhepler şeklinde ortaya çıktı. Bölgesel ayaklanmalar da I. Dünya Savaşı'nın sona ermesi ile birlikte hız kazandı. 1929 Ekonomik Bunalımı da bir dizi yeni ayaklanmayı tetikledi. 1963 yılında General Joseph-Désiré Mobutu, Kongo'da kontrolü ele geçirdi. Mobutu, bütün isimlerin Afrikalılaştırılması kampanyası kapsamında 1971 yılında da ülkenin adını "Zaire" olarak değiştirdi. Ülkede 1999 yılına kadar iç savaş hakimiyet sürdü. Lusaka Barış Konferansı 1999 yılında toplandı ve konferans sonucunda kabul edilen barış anlaşması Zimbabwe, Ruanda, Uganda ve Kongo tarafından 10 Temmuz'da imzalandı. Anlaşma altı temel noktayı içermekteydi. Bunlardan en önemlisi mevcut sınırları içerisinde Kongo'nun egemenliğinin taraflarca tanınmasıydı. BM Güvenlik Konseyi Haziran 2000'de Kongo'daki minerallerin yasadışı ticaretinin engellenmesi için bir komite oluşturdu. Savaşın sona ermesine rağmen ülke harap haldeydi. Savaşta üç milyona yakın insan yaşamını yitirirken milyonlarcası da açlık, salgın hastalıklar ve evsizlik ile mücadele etmek zorunda kaldı. Ekonomi de çok kötü durumdaydı. Ülkede seçimler 2006 yılında gerçekleştirildi. Arkasında güçlü bir uluslararası destek de bulan Kabila seçimin galibi oldu ve devlet başkanlığı koltuğuna oturdu.

Yarı başkanlık sistemi ile yönetilen Kongo'da savaşın 2003 yılında resmen sona ermesi ile birlikte Joseph Kabila'nın başkanlığında bir geçiş hükümeti kuruldu ve bir geçiş anayasası yürürlüğe girdi. Sivil yönetimin ülkede yeniden tesisini sağlayacak taslak anayasa ise 18-19 Aralık 2005'te halk oylamasına sunuldu. %84 oranında olumlu oy alan anayasa, 18 Şubat 2006'da yürürlüğe girdi.

Yeni anayasanın en büyük özelliği adem-i merkeziyetçiliği ön plana almasıdır. Bunun için ülkedeki eyalet sayısı 10'dan 25'e yükseltilirken iktidarın merkezden yerel yönetimlere devredilmesinin önü açıldı. Eyalet sınırlarının belirlenmesinde etnik ve kültürel ayrılıklar ön plana alındı. Ülkedeki yönetim birimleri Bas-Uele, Ekvator, Haut-Lomami, Haut-Katanga, Haut-Uele, Ituri, Kasai, Kasai Oriental, Merkez Kongo, Kwango, Kwilu, Lomami, Lualaba, Lulua, Mai-Ndombe, Maniema, Mongala, Kuzey Kivu, Kuzey Ubangi, Sankuru, Güney Kivu, Güney Ubangi, Tanganyika, Tshopo, Tshuapa eyaletleri ve eyalet statüsüne sahip olmayan başkent Kinşasa şeklinde sıralanmaktadır. Mevcut anayasaya göre merkezde yürütme yetkisi Devlet Başkanı ve Başbakanın elinde toplanmaktadır. Başbakan, parlamentoda en çok koltuğa sahip parti içerisinde, Devlet Başkanı tarafından beş yıllık süre için atanmaktadır. Eyalet düzeyinde ise vali tarafından atanan 10 kişilik Eyalet Hükümeti yürütme yetkisini elinde bulundurmaktadır. Yasama organı ise iki ayaktan oluşmakta ve bunlardan ilki olan Senato 108 sandalyeden oluşmaktadır. Senatörler, Eyalet Meclisleri tarafından beş yıl için seçilmektedir. Ulusal Meclis'te ise 500 sandalye bulunmaktadır. Bunlardan 61'i tek adaylı seçim bölgelerinden çoğunluk oyu ile seçilirken 439'u ise çok adaylı seçim bölgelerinden açık liste usulü ile beş yıl için seçilmektedir.

Yargı sisteminin başında ise Anayasa Mahkemesi yer almaktadır. Onun altında Temyiz Mahkemesi, Devlet Konseyi, Yüksek Askeri Mahkeme ve diğer sivil ve askeri mahkemeler bulunmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

Demokratik Kongo'da nüfus yıllara göre çok büyük değişkenlik göstermiş ve 1950'li yıllardan itibaren artma eğilimini sürdürmüştür. 1990'lı yıllarda, yani bağımsızlığın kazanılmasından yaklaşık 30 yıl sonra ortalama 37 milyonluk nüfusu ile Demokratik Kongo, Sahra-altı Afrika'nın en kalabalık ülkesi haline gelmiştir. Günümüzde yaklaşık nüfus 103 milyondur.

Ülkenin doğu sınırı ve Tanganyika Gölü çevresinde yoğun nüfus görülürken ülkenin güneyi daha sakinidir. Nüfus yoğunluğunun en yüksek olduğu yer başkent Kinsasa'dır. Kinşasa'yı yoğun göç alan Kivu eyaleti ve Maniema izlemektedir. En düşük nüfus yoğunluğuna sahip eyaletler ise Ekvator ve Shaba eyaletleridir.

Demokratik Kongo oldukça genç bir nüfus yapısına sahiptir. Kadın ve erkek nüfusun oranı neredeyse eşittir. Ortalama yaşam beklentisi ise oldukça düşüktür. Kadınlarda yaşam beklentisi 44,9 iken erkeklerde 48,4'dir.

Kentleşme, Demokratik Kongo'da giderek hız kazanmaktadır. Ülkede kent sayısı ile birlikte kentlerde yaşayan nüfus da artmaktadır. Kentlerde nüfusun artışı bir yandan doğal nüfus artışına diğer yandan da iç göçlere bağlıdır. Bu durum ülkede bir sosyo-ekonomik değişim sürecinin de başladığının göstergesidir.

Demokratik Kongo, pek çok salgın hastalık bakımından yüksek risk grubuna girmektedir. Hepatit A, karahumma, sıtma, uyku hastalığı gibi pek çok salgın hastalık nedeniyle nüfusun büyük bir bölümü risk altında yaşarken, her yıl binlerce çocuk ve yetişkin salgın hastalıklar nedeniyle yaşamını yitirmektedir. HIV (AİDS hastalığı) pek çok Afrika ülkesinde olduğu gibi Demokratik Kongo'da da önemli bir sorundur.

Kongo'da 200'den fazla etnik grup bir arada yaşamaktadır. Bunlar içinden Bantu halkları nüfusun büyük kısmını oluşturur. Kongo'ya 10. ve 14. yüzyıllar arasında göç eden Bantular, 16. yüzyılda Avrupalıların kıtaya girişinden önce ülkenin kuzeyinde ve batısında krallıklar kurmuşlardır. Bu krallıklardan önde gelenleri, Kongo, Teke, Luba, Pende, Yaka, Lunda, Songe, Tetela ve Kuba halkları tarafından kurulan krallıklardır. Bugün Kongo'da etkili olan temel etnik gruplar, ağırlıklı olarak ülkenin merkezinde yaşayan Mongo, batıda Kongo, güneyde Luba ve Lunda, güneydoğuda Bemba ve güneybatıda Kasai topluluklarıdır.

Kongo'da en yaygın din Hristiyanlıktır. Nüfusun %50'si Katolik, %20'si Protestan ve %10'u ise Kimbanguisttir. Kongo'nun Afrika kıtasında en fazla Katolik nüfusa sahip ülke olduğu ifade edilmektedir. Katolik kilisesi bir ibadet merkezi olmanın yanı sıra eğitim, sağlık gibi bazı çok temel hizmetleri de yerine getirmektedir. Bu nedenle halk üzerinde büyük bir etkisi olmakta ve bu durum çoğu kez halkın siyasi tercihlerini de etkilemektedir. Kilisenin bu nüfuzunun temeli, Belçika'nın sömürge yönetimi döneminde atılmıştır. Nüfusun %10'u ise Müslüman'dır. İslamiyet burada 18. yüzyılın başlarında fildişi ve esas olarak köle ticareti yapmak üzere akınlar düzenleyen Araplar sayesinde yayılmış ancak etkili olamamıştır. Müslüman nüfus çoğunlukla Maniema, Orientale ve Kinşasa eyaletlerinde toplanmıştır. Ülkede 2006 yılında yapılan Anayasa değişikliği sonucu halka din özgürlüğü tanınmıştır. Din adamlarının aynı zamanda devlet görevlerini yerine getirmesinin önünde de herhangi bir engel yoktur.

Demokratik Kongo'nun resmi dili, Belçika sömürge yönetiminin burada tesis edilmesinden bu yana, Fransızcadır. Bağımsızlığın kazanılmasının ardından da özellikle eğitilmiş kesimin yaygın olarak Fransızca konuşması nedeniyle ülkenin resmi dili olarak Anayasa'da yer almıştır. Fransızcanın dışında dört dil daha Anayasa'da ulusal dil olarak kabul edilmektedir. Bu diller Kikongo, Lingala, Swahili ve Tshiluba dilleridir.

Doğal Kaynaklar

Ekvator tarafından ikiye bölünen Demokratik Kongo'da iklim de buna bağlı olarak farklılık göstermekle beraber, ülke genelinde tropikal iklim hüküm sürmektedir. Yıl boyunca sıcaklık hep yüksek olup yıllık sıcaklık ortalaması 25°C'dir. Yıl boyunca gündüz sıcaklığı 30°C ila 35°C'dir, gece sıcaklıkları da nadiren 20°C'nin altına düşmektedir. Ülkenin güneyindeki yaylalarda özellikle güneydoğu Shaba'da kışlar kurak ve soğuk geçerken yazlar ılık ve yağışlıdır. Volkanik göllerin de içinde yer aldığı güneydoğudaki dağlık bölgede ise yağışlı bir iklim hüküm sürmekte ve sıcaklık çok yüksek seyretmemektedir. Dağların yüksek kesimlerinde ise sıcaklık alçak bölgelere göre oldukça düşüktür. Ekvator kuşağında yer almasının bir sonucu olarak Demokratik Kongo, yüksek miktarda yağış alır ve dünyada sağanak yağış sıklığı en yüksek olan ülkedir. Yıl içinde en çok yağış alan bölgeler ise Kongo Nehri havzası ve Bukavu'nun kuzeyinde kalan dağlık bölgelerdir. En kurak bölge ise yılın altı ayında hiç yağış almayan Shaba bölgesidir. Genelinin çok yağış alması nedeniyle, ülkede Amazon'dan sonra dünyanın ikinci büyük yağmur ormanlarına rastlanır.

Tropikal iklim, aynı zamanda yağmur ormanları boyunca akan ve bölgeyi topoğrafik olarak domine eden Kongo Nehri Sistemini de yaratmıştır. Yaklaşık 1 milyon km²'lik yüz ölçümü ile Kongo Nehri havzası neredeyse ülkenin tümünü kaplamaktadır. Kongo Nehri yıl boyunca istikrarlı bir su seviyesine sahiptir. 2.736 kilometrelik bölümü bütün yıl boyunca ulaşılabilir olup, toplam uzunluğu 4.348 kilometredir. Ekvatorun hem kuzeyinden hem de güneyinden gelen pek çok koldan beslenen Kongo Nehri ve kolları, hem kıtanın önemli bir sulama kaynağı hem de

önemli bir taşımacılık yolu olması nedeniyle, ülke ekonomisinde önemli bir etkiye sahiptir. Yine nehrin istikrarlı bir su seviyesine sahip olması nedeniyle hidroelektrik potansiyeli büyük olmakla beraber bu potansiyelden verimli şekilde yararlanılmamaktadır.

Bölgedeki iki büyük dağ silsilesi, Ruwenzari ve Virunga sıradağlarıdır. Virunga Dağlarında bazıları hâlâ faal olan sekiz büyük volkan bulunmaktadır. Bu jeolojik hareketler ülkenin en büyük volkanik gölleri olan gölleri Albert, Edward, Kivu ve Tanganyika Gölleri'nin oluşmasını da sağlamıştır. Volkanik dağlarla kaplı bu bölge, aynı zamanda zengin mineral yataklarına da sahiptir. Madencilik yapılmasına elverişli bu mineraller arasında en önemlileri bakır, kobalt, çinko, kalay, tantal, nobium, germanyum, kadmium, manganez ve uranyumdur.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	65,77	66,92	72,48	79,24	84,46	90,11	95,15	100,51
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	8,8	8,4	4,7	5	4,5	5,1	4,4	4,3
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	679	670	702	744	768	793	811	830
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	9,3	19,9	17,8	9,2	7	7	7	7
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-4,9	-6,3	-4	-2	-1,3	-1,6	-2,5	-3
Nüfus (milyon)	96,8	99,95	103,2	106,55	110,02	113,61	117,31	121,14
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	14,3	14,4	11,5	6	7,6	6,4	5,3	4,4

(*) Tahmini veriler

Kaynak: IMF - 2024

Çok verimli topraklara, dünyadaki en büyük yağmur ormanlarına, büyük maden ve mineral rezervlerine ve hidroelektrik üretim potansiyeline sahip olmasına rağmen, Demokratik Kongo dünyadaki en fakir ülkelerden birisidir.

Demokratik Kongo, 1960 yılında bağımsızlığını kazandığında Güney Afrika'dan sonra Afrika'nın en çok endüstrileşmiş ikinci ülkesi iken ülke ekonomisi 1980'lerin ortalarından itibaren kötü bir gidişat içine girmiştir. Enflasyon, yolsuzluk, istikrarsızlık ve açık olmayan ekonomik ve mali politikalar, güvenilmez ve belirsiz hukuki bir altyapı gibi mevcut problemlere, 1996 yılından sonra başlayan iç savaşla birlikte ortaya çıkan ulusal üretim ve gelirin düşmesi ve dış borcun artması gibi yeni sorunlar da eklenmiştir.

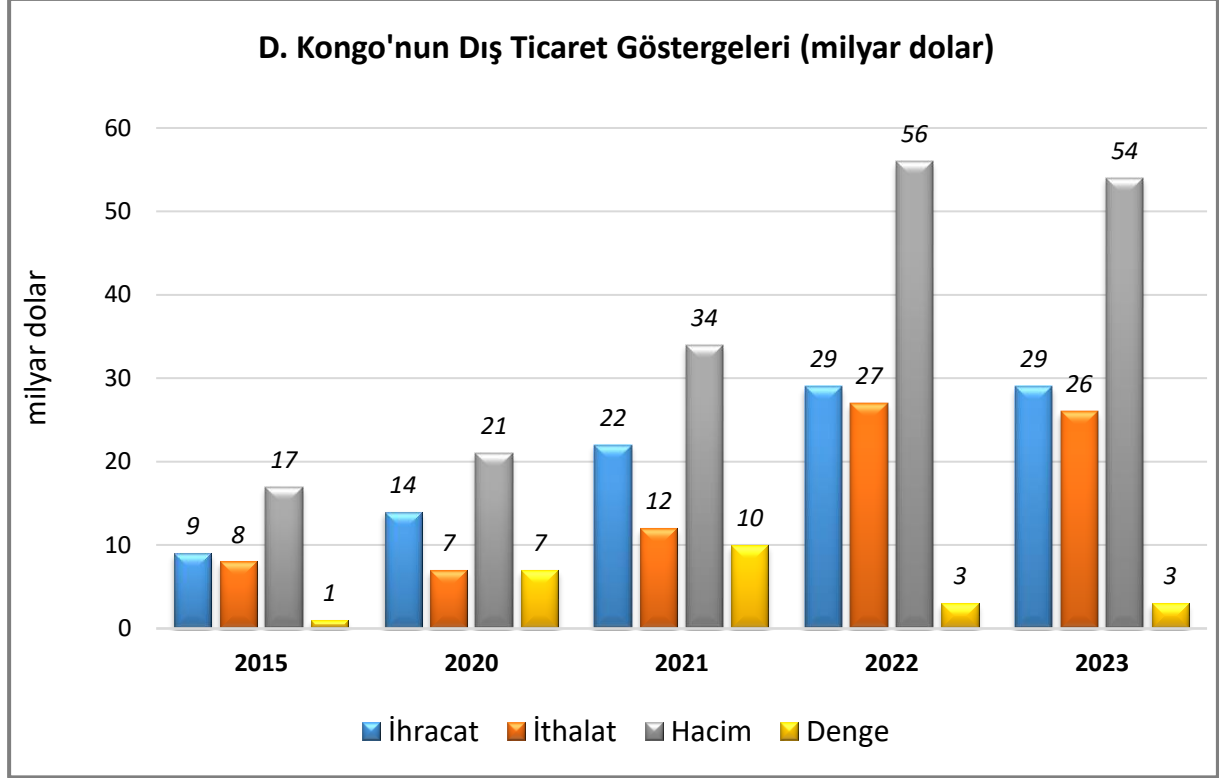
Bunların sonucunda ülkede faaliyet gösteren yabancı sermaye operasyonlarını durdurmuştur. Ülkenin iç savaştan önce de var olan en büyük problemi yolsuzluktur. Mobutu rejimi döneminde, 1990'lı yıllarda, kayıt dışı ekonominin büyüklüğü resmi GSYİH'nın üç katı kadardı. Bu büyüklüğün bugün neredeyse dokuz kata ulaştığı düşünülmektedir. Birkaç çokuluslu şirket haricinde ülkede faaliyet gösteren birçok şirket operasyonlarının bir kısmı halen kayıt dışı yapılmaktadır.

Demokratik Kongo doğal kaynaklar bakımından dünyanın en zengin ülkelerinden biridir. Bakır, kobalt, endüstriyel elmas, altın, çinko, stratejik önemi haiz koltan ve uranyum gibi madenlere, akarsular bakımından ise dünyanın en büyük havzalarından birine sahiptir. Orman ürünleri önemli gelir sağlamaktadır. Tüm bunlara karşın ülkedeki sosyal yapının harap halde olması sebebiyle fakirlik ve salgın hastalıklar gibi sorunların üstesinden gelinebilmektedir. Bu sosyal yapı içerisinde, doğal kaynaklardan elde edilen zenginlikler, yabancı işleticilere, sermaye sahiplerine ve yolsuzluk ekonomisi içerisinde saf tutan kişilere akmaktadır. Bu da alım gücü yüksek bir zümre yaratmaktadır. Diğer taraftan, bu ülkede konuşlandırılmış BM personelinin ve iş maksadıyla bulunan yabancıların sayısı da on binlerle ifade edilmektedir. Bu da başlı başına bir alım gücü doğurmaktadır. Halkın geneline bakıldığında ise, alım gücü her ne kadar düşük düzeyde ise de, kalabalık nüfus göz önünde bulundurulduğunda önemli bir ticaret potansiyeli yaratmaktadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap - 2023 Direct Data /D. Kongo

Demokratik Kongo, dış ticaretinde fazla veren Afrika ülkelerinden biridir. Ülke, 2015’de 8,6 milyar dolar ihracat ve 8 milyar dolar ithalat gerçekleştirmiştir. 2023 yılında ise ihracatı 28,5 milyar dolar, ithalatı ise 25,6 milyar dolara ulaşmıştır.

Demokratik Kongo en çok, bakır cevher ve alaşımları, kobalt oksitleri, ham altın, kalay cevherleri petrol yağları, kakao dane ve kırıkları ve diğeri metal cevherleri ihraç etmektedir.

Demokratik Kongo’nun ihracat yaptığı başlıca ülkeler, Çin, G. Afrika, Hong Kong, Mozambik ve Singapur’dur.

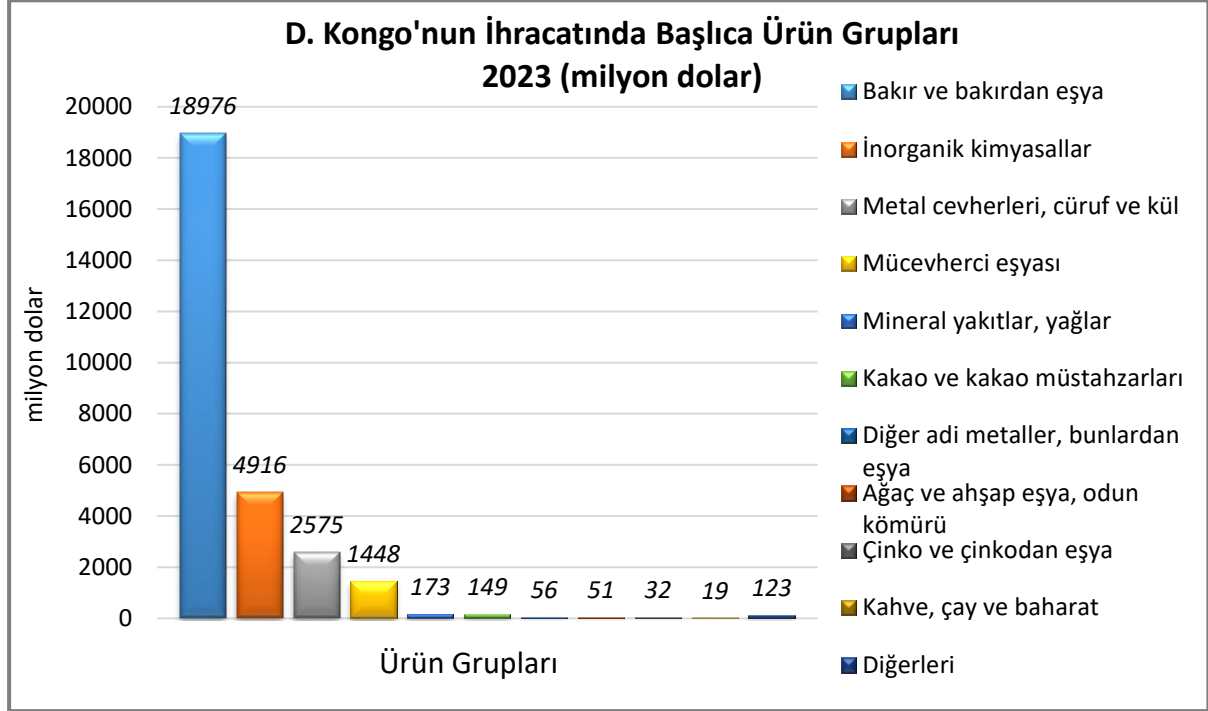
Demokratik Kongo’nun ithalatı 2022 ’de 26,8 milyar dolar iken 2023’de ise 25,6 milyar dolar olarak gerçekleřmiřtir.

Demokratik Kongo en çok, petrol yağları, kükürt, maden işleme makineleri, demir-çelik inşaat aksamı, eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar, iř makineleri, iř ve maden makinelerinin aksam ve parçaları, sıvılar için pompalar, magnezit ve kablo ithal etmektedir.

Demokratik Kongo en çok Çin, BAE, G. Afrika, Hindistan ve Belçika’dan ithalat yapmaktadır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

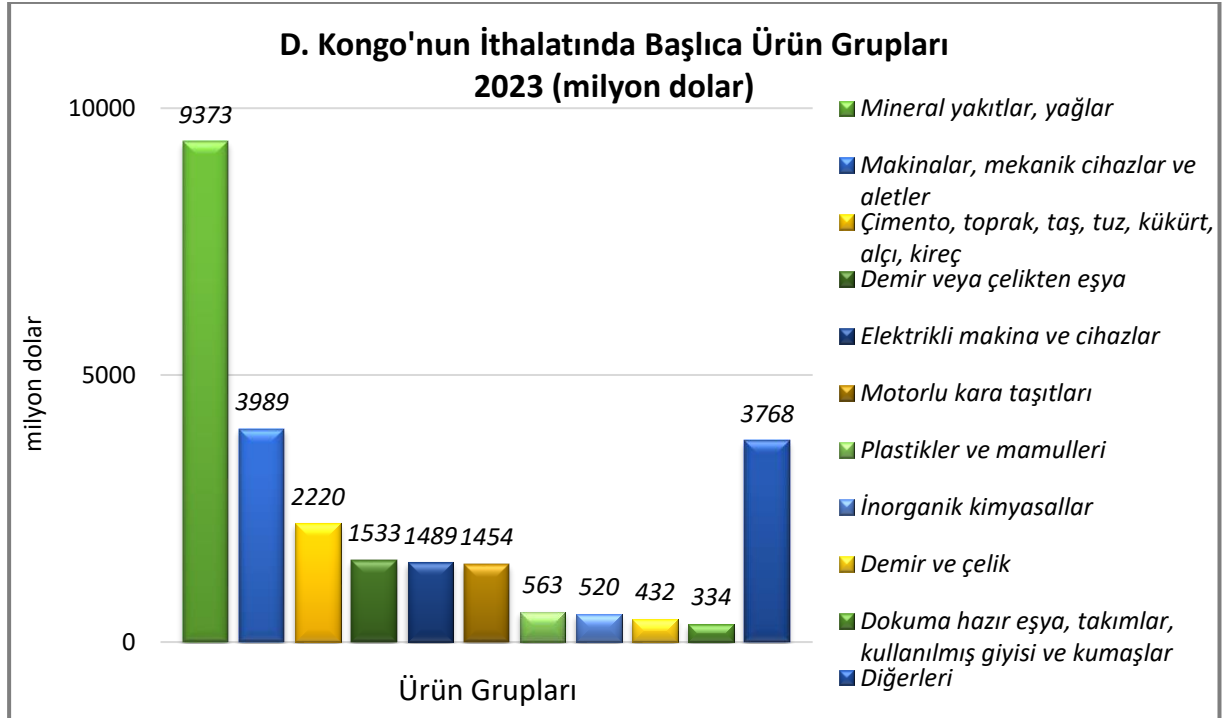
İhracat

Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

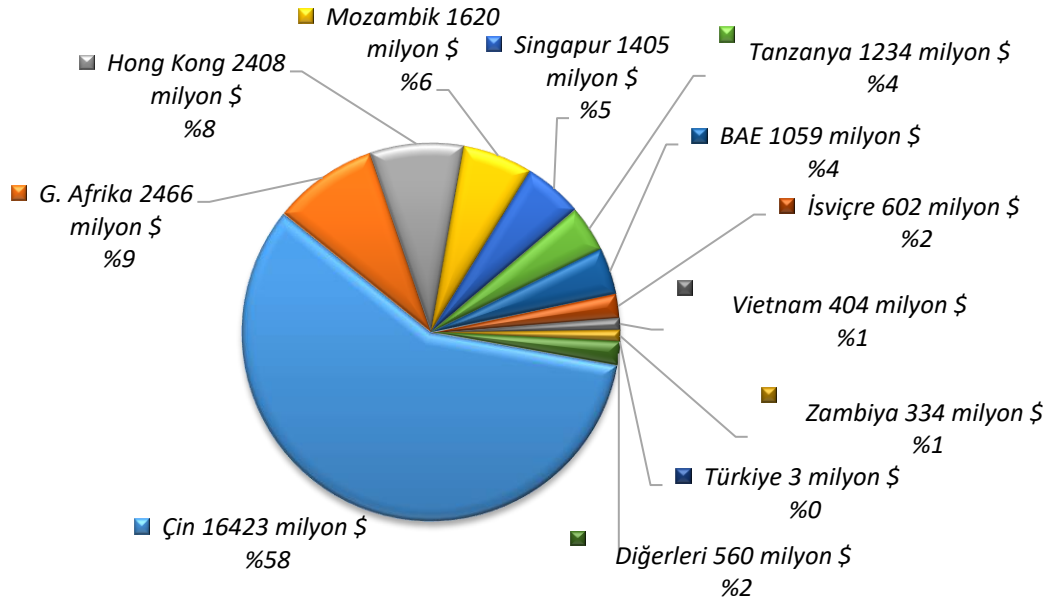
Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

D. Kongo'nun Ülkelere Göre İhracatı 2023 (milyon dolar, % pay)

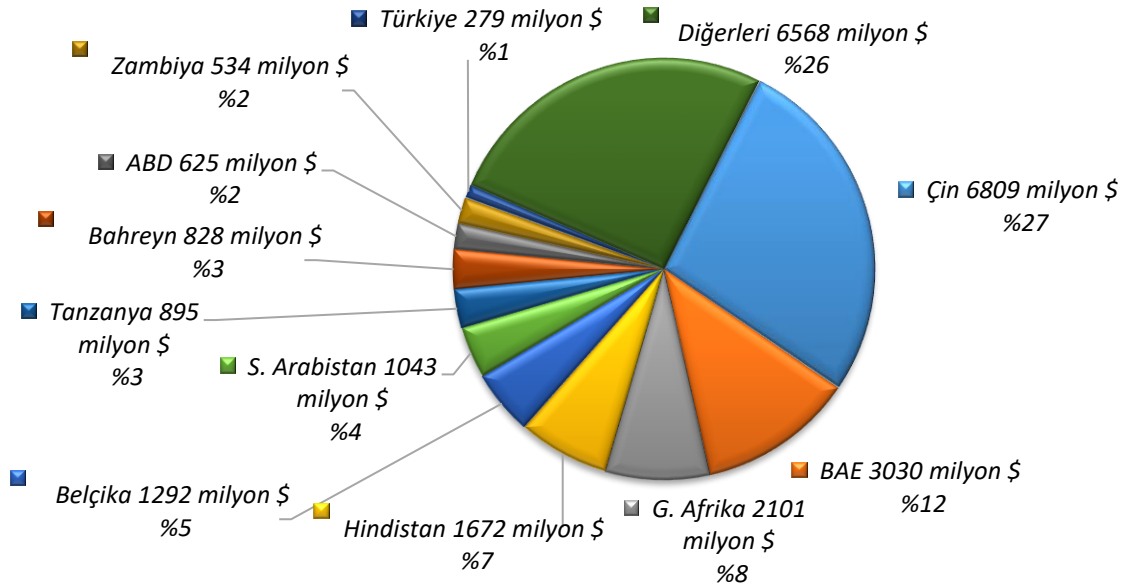

Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

D. Kongo'nun Ülkelere Göre İthalatı 2023 (milyon dolar, % pay)

Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Son yıllarda Demokratik Kongo'ya yıllık ortalama 1,7 milyar dolar civarında doğrudan yabancı sermaye yatırımı gelmektedir.

Ülkenin madencilik, enerji ve altyapı potansiyeli dikkate alındığında ülkeye yapılan yabancı sermaye miktarı oldukça düşük sayılabilir. Şu ana kadar en çok yabancı sermaye yatırımı telekomünikasyon ve madencilik alanlarına yapılmıştır. Yabancı sermaye en çok Güney Afrika, Belçika ve Çin'den gelmiştir.

Ülke Dışından Gelen ve Ülke Dışına Giden Doğrudan Yatırımlar

	2023	2024*	2025*	2026*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	1 667,90	1 735,00	1 769,00	1 840,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	2,40	2,60	2,40	2,50

(*) Tahmini Veriler

Kaynak: EIU-2025

4. TÜRKİYE ile TİCARET

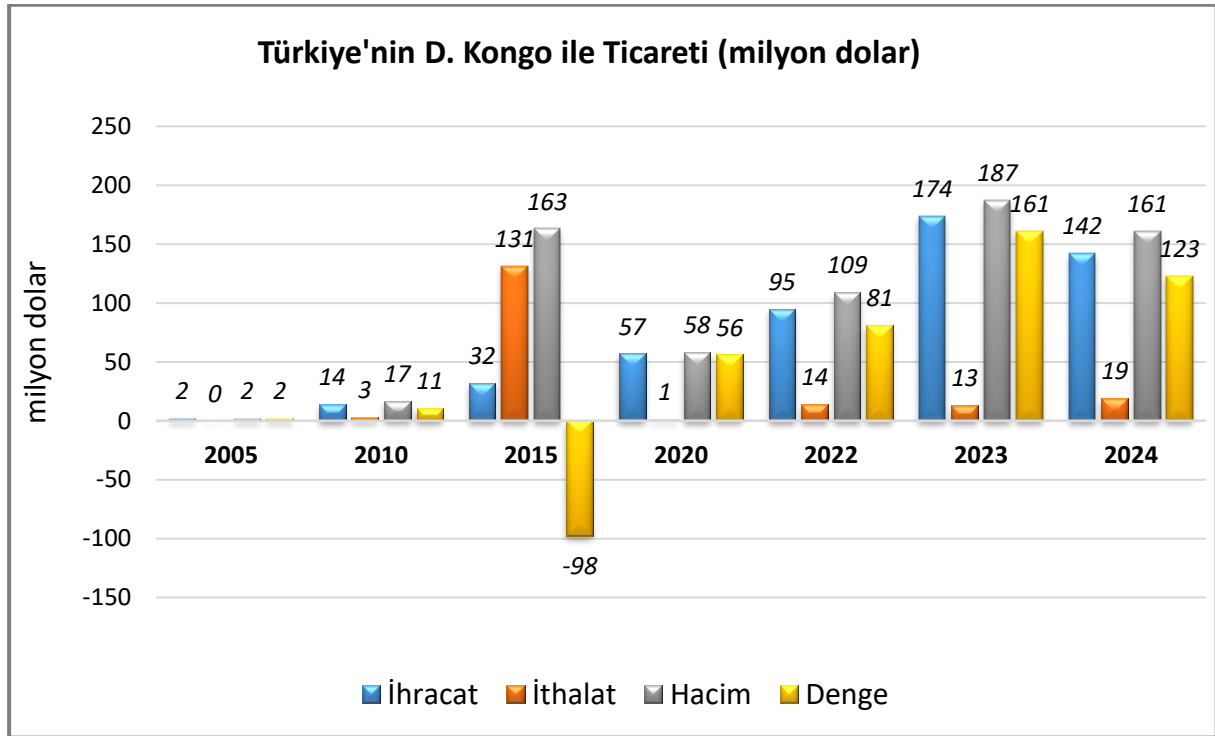
Genel Durum

Türkiye ile Demokratik Kongo arasındaki ticaret oldukça düşük düzeydedir. Türkiye'nin Demokratik Kongo'ya ihracatı artış eğiliminde olup 2024 yılı itibarı ile 142 milyon dolara ulaşmıştır. Türkiye'nin geçmiş yıllarda bu ülkeden 2015 yılında yaptığı 131 milyon dolarlık rafine bakır ithalatı dışında kayda değer bir ithalatı bulunmamaktadır.

Türkiye, Demokratik Kongo'ya en çok inşaat demiri, demir-çelik borular, prefabrik yapılar, kablo, tavuk eti, mobilya, ağaçtan eşya, konteynerler, inşaat aksamı ve makarna ihraç etmektedir.

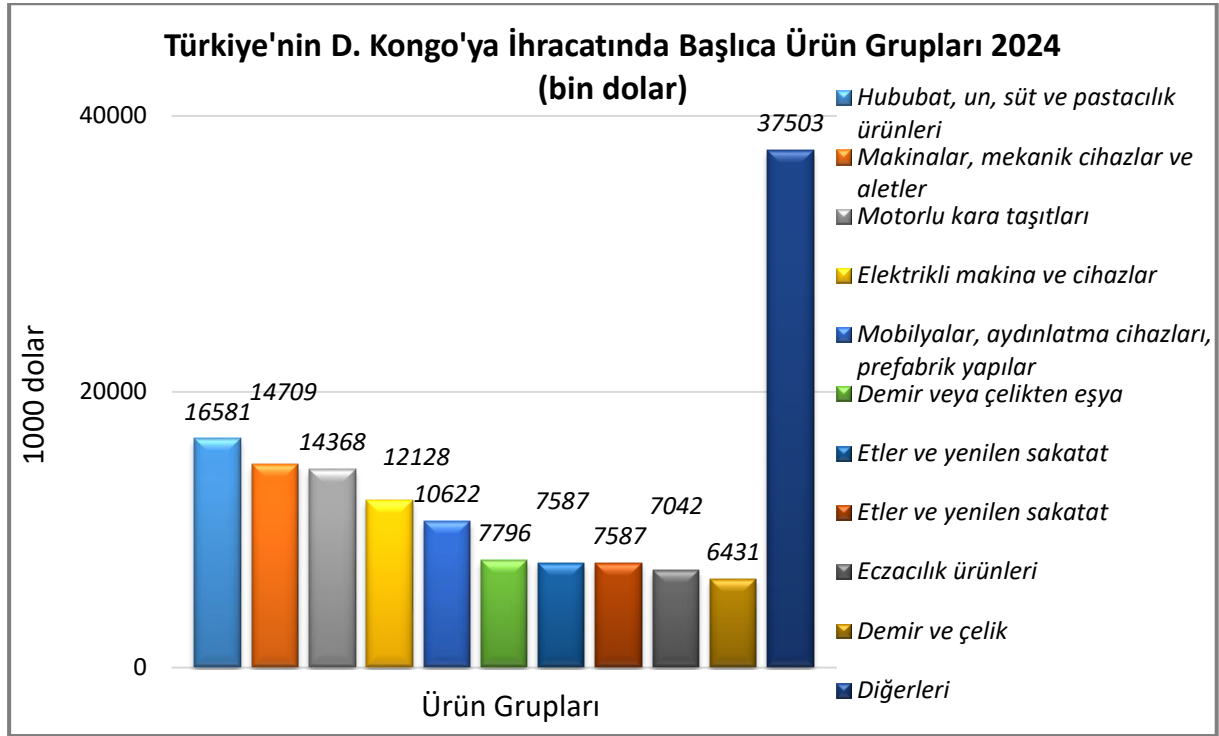
Türkiye, Demokratik Kongo'dan zaman zaman kakao, rafine bakır, altın, yuvarlak ağaçlar, işlenmemiş kurşun, doğal kauçuk ve uzun ağaçlar ithal etmektedir.

Türkiye-D. Kongo Dış Ticareti

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

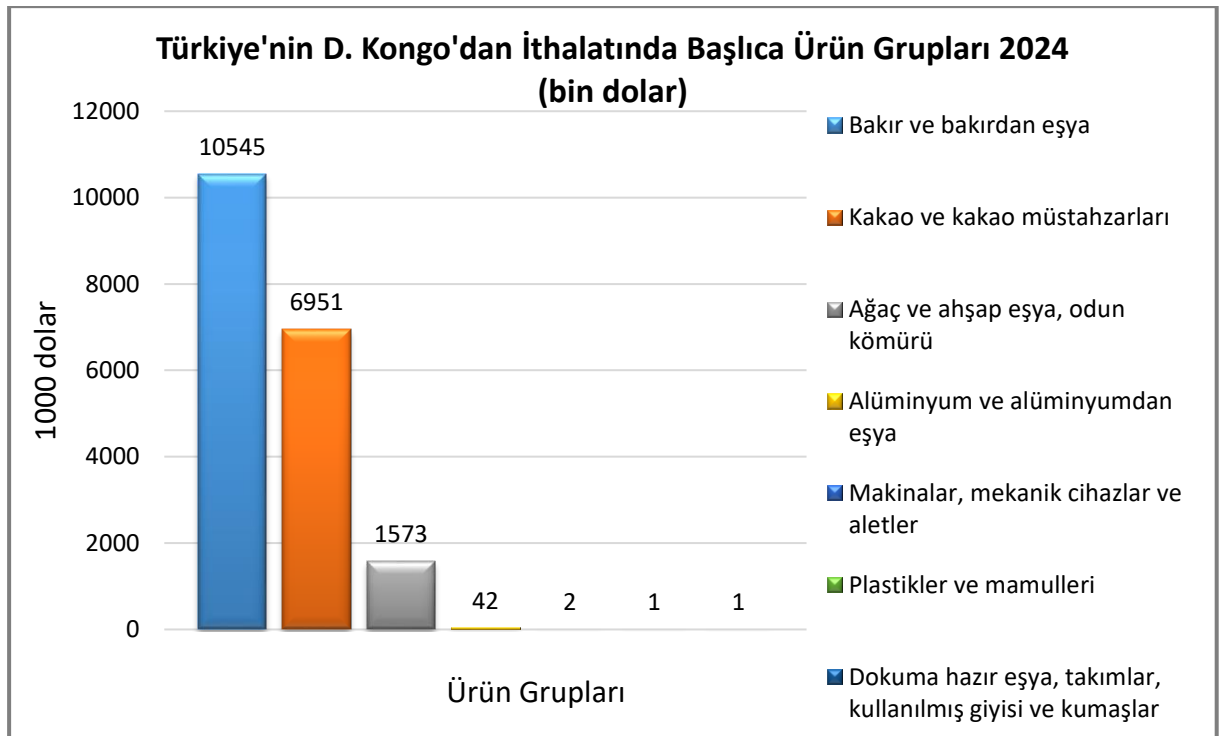
Türkiye'nin D. Kongo'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin D. Kongo'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:**EK-1: Demokratik Kongo'nun İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			22 334 312	29 367 288	28 517 775	100	-2,9
1.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	13 179 870	15 461 562	17 507 933	61,4	13,2
2.	2822	Kobalt oksitleri ve hidroksitleri, ticari kobalt oksitleri	5 433 075	8 106 847	4 915 631	17,2	-39,4
3.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	1 340 113	2 583 484	2 219 837	7,8	-14,1
4.	7402	Rafine edilmemiş bakır; elektrolitik rafine için bakır anotları	1 279 940	1 249 926	1 451 016	5,1	16,1
5.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	2 184	720 854	1 365 504	4,8	89,4
6.	2609	Kalay cevherleri ve konsantreleri	51 959	20 548	197 041	0,7	858,9
7.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	56 450	418	172 433	0,6	41151,9
8.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	88 593	89 362	148 647	0,5	66,3
9.	2617	Diğer metal cevherler ve konsantreleri	315 438	426 836	108 409	0,4	-74,6
10.	7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	126 974	129 613	82 031	0,3	-36,7
11.	8105	Kobalt matları ve kobalt metalurjisinin diğer ara ürünleri; kobalt ve kobalttan eşya (döküntü ve hurdalar dahil)	139 262	158 179	55 652	0,2	-64,8
12.	4403	Yuvarlak ağaçlar	49 026	57 250	40 560	0,1	-29,2
13.	7903	Çinkodan ince tozlar, tozlar ve ince pullar	27 752	35 661	32 189	0,1	-9,7
14.	2615	Niyobyum, tantalum, vanadyum, zirkonyum cevherleri vb. konsantreleri	13 275	40 138	26 958	0,1	-32,8
15.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	19 033	30 947	19 368	0,1	-37,4

Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

EK-2: Demokratik Kongo'nun İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			11 971 835	26 858 595	25 675 561	100	-4,4
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	1 976 636	11 399 859	9 090 521	35,4	-20,3
2.	2503	Her nevi kükürt (süblime, presipite ve kolloidal kükürt hariç)	515 615	1 383 264	1 614 719	6,3	16,7
3.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	271 885	719 013	844 932	3,3	17,5
4.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk,	208 388	345 662	764 418	3	121,1
5.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	344 805	638 645	739 915	2,9	15,9
6.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	283 185	412 977	433 471	1,7	5
7.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	217 865	308 687	409 954	1,6	32,8
8.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	190 345	301 362	379 419	1,5	25,9
9.	2519	Magnezit, erimiş yanmış manyezi ve diğer magnezyum oksit	219 799	331 192	348 887	1,4	5,3
10.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	135 225	242 007	284 645	1,1	17,6
11.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	335 408	306 225	267 294	1	-12,7
12.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	82 050	182 265	246 454	1	35,2
13.	8537	Elektrik kontrol, dağıtım tabloları, panolar, konsollar, kabinler, diğer mesnetler ve sayısal kontrol cihazları	110 522	171 431	237 336	0,9	38,4
14.	4907	Posta, damga vb. pullar; banknot, hisse senedi, çek defterleri, tahvil	210 496	71 753	220 215	0,9	206,9
15.	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	81 143	142 169	192 111	0,7	35,1

Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

EK-3: Demokratik Kongo'nun Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT		22 334 312	29 367 288	28 517 775	100	-2,9
1.	Çin	10 451 009	14 074 173	16 422 716	57,6	16,7
2.	G. Afrika	2 066 573	3 314 214	2 465 679	8,6	-25,6
3.	Hong Kong	785 127	2 012 942	2 408 470	8,4	19,6
4.	Mozambik	1 000 167	2 281 576	1 620 498	5,7	- 29
5.	Singapur	1 879 950	2 064 974	1 405 259	4,9	-31,9
6.	Tanzanya	2 140 723	1 377 916	1 234 454	4,3	-10,4
7.	BAE	1 304 925	1 368 188	1 059 167	3,7	-22,6
8.	İsviçre	439 860	755 391	601 554	2,1	-20,4
9.	Vietnam	393 548	464 556	403 790	1,4	-13,1
10.	Zambiya	1 422 093	1 058 647	334 329	1,2	-68,4
11.	Belçika	89 484	109 526	75 205	0,3	-31,3
12.	Kongo	7 296	811	67 109	0,2	8174,8
13.	Hindistan	41 219	66 330	53 945	0,2	-18,7
14.	Malezya	32 140	62 761	51 338	0,2	-18,2
15.	Orta Afrika C.	36 209	9	41 006	0,1	455522,2
...	...	...	...	...	...	...
37.	Türkiye	4 531	1 260	3 011		139

Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

EK-4: Demokratik Kongo'nun Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT		11 971 835	26 858 595	25 675 561	100	-4,4
1.	Çin	3 120 895	6 013 970	6 809 049	26,5	13,2
2.	BAE	596 612	2 057 262	3 030 069	11,8	47,3
3.	G. Afrika	1 692 652	2 421 938	2 100 507	8,2	-13,3
4.	Hindistan	812 821	2 617 206	1 672 149	6,5	-36,1
5.	Belçika	284 300	1 247 353	1 291 595	5	3,5
6.	S. Arabistan	90 862	2 296 041	1 042 703	4,1	-54,6
7.	Tanzanya	531 827	1 099 342	895 024	3,5	-18,6
8.	Bahreyn	221 839	813 985	828 079	3,2	1,7
9.	ABD	597 431	586 844	624 726	2,4	6,5
10.	Zambiya	387 689	596 854	534 250	2,1	-10,5
11.	Katar	136 040	380 650	477 511	1,9	25,4
12.	Kuveyt	24 174	175 391	441 084	1,7	151,5
13.	Japonya	199 448	277 313	367 699	1,4	32,6
14.	İngiltere	122 043	323 185	344 907	1,3	6,7
15.	Esvatini	27 335	413 602	321 057	1,3	-22,4
...	...	...	...	...	...	...
17.	Türkiye	69 968	125 089	279 211	1,1	123,2

Kaynak: Trademap-2023 Direct Data/D. Kongo

Ek-5: Türkiye'nin Demokratik Kongo'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (% 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			95 072	174 446	142 354	100	-18,4
1.	1902	Makarnalar ve kuskus	10 583	4 983	10 267	7,2	106
2.	207	Kümes hayvanlarının etleri ve yenilen sakatatı (taze, soğutulmuş veya dondurulmuş)	12 273	6 700	7 587	5,3	13,2
3.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	36	70	7 041	4,9	9958,6
4.	1905	Tatlı Bisküvi ve Gofretler	5 494	3 400	6 252	4,4	83,9
5.	7214	İnşaat demiri	3 003	14 241	5 298	3,7	-62,8
6.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	4 103	6 326	5 176	3,6	-18,2
7.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	3 922	7 255	4 030	2,8	-44,5
8.	8701	Traktörler	305	1 104	3 638	2,6	229,5
9.	9406	Prefabrik yapılar	681	8 304	3 175	2,2	-61,8
10.	8609	Bir veya daha fazla taşıma şekline göre özel olarak yapılmış ve donatılmış konteynerler	549	5 437	2 639	1,9	-51,5
11.	4409	Şekil verilmiş ağaçlar (lambalanmış, yiv açılmış, set açılmış, şevlenmiş, ortaları (V) şeklinde oluklanmış vb.)	0	170	2 625	1,8	1444,1
12.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	2 048	5 228	2 263	1,6	-56,7
13.	2102	Maya	1 477	2 029	2 161	1,5	6,5
14.	8703	Otomobiller	162	0	2 017	1,4	0
15.	8716	Römorklar ve yarı römorklar; hareket ettirici tertibatı bulunmayan diğer taşıtlar; bunların aksam ve parçaları	263	3 599	1 745	1,2	-51,5

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye

Ek-6: Türkiye'nin Demokratik Kongo'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023- 2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			13 987	13 024	19 115	100	46,8
1.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	6 856	3 531	10 397	54,4	194,4
2.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	0	4 803	6 951	36,4	44,7
3.	4403	Yuvarlak ağaçlar	388	1 194	1 368	7,2	14,6
4.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	394	202	204	1,1	1
5.	7404	Bakır döküntü ve hurdaları	0	0	148	0,8	0
6.	7602	Aluminyum döküntü ve hurdaları	56	0	42	0,2	0
7.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	0	0	2	0	0
8.	3904	Vinil klorür veya diğer halojenlenmiş olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	0	0	1	0	0
9.	6309	Kullanılmış giyim eşyası ve kullanılmış diğer eşya	0	0	1	0	0

Kaynak: Trademap-Direct Data/Türkiye